

naturaligviis ikke havt Leilighed til i de 24 Timer, der ere foreløbne siden den Tid, at søge vidt omkring, og jeg har heller ikke havt mange Hjælpemidler ved Haanden, men jeg troer dog at være kommen til det Resultat, at i de fleste europæiske Stater er Forholdet imellem, hvad de udgive til Hær og Flaade, og deres øvrige Udgifter omtrent det samme som her i Landet; ja, det vil endog findes, at nogle Stater anvende forholdsviis betydeligt Mere derpaa end vi. Det er imidlertid ikke muligt for mig at opgive bestemte Tal; for at kunne det maatte Sagen undersøges meget nøjagtigere, end jeg har kunnet. Der er jo nemlig Stater, som opføre færre, og andre, som opføre flere Ting i deres aarlige Budget. I det engelske Budget f. Ex. opføres der langt færre Udgiftsbrancher end i vort, og derfor kan man ikke forundre sig over, at Forholdet i England viser sig at være saaledes, at Hæren og Flaaden koste over en Trediedeel af samtlige de opførte Udgifter. I andre Lande, hvor Forholdene rimeligviis mere ligne være, staae disse Udgifter omtrent paa samme Fod som vore. Vi udgive iaar til Hær og Flaade 5,142,000 Rd.; det er mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{3}$ af samtlige Udgifter. I Østerrig udgjøre Udgifterne til Krigsvæsenet mellem $\frac{1}{5}$ og $\frac{1}{6}$ af samtlige Udgifter, det er altsaa lidt Mindre end hos os; i Belgien udgjøre disse Udgifter mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ af samtlige Udgifter; det er altsaa accurat det samme Forhold som hos os; i Spanien er det omtrent $\frac{1}{5}$; i Frankrig vil det vise sig at være $\frac{1}{4}$; i England er det som sagt $\frac{1}{3}$; i Italien er det omtrent $\frac{1}{4}$; i Holland er det omtrent $\frac{1}{5}$ og i Norge og Sverrig over $\frac{1}{3}$, hvorved jeg dog for Sverrigs Vedkommende skal bemærke, at man ikke ganske kan stole paa de Angivelser, man har, forbi jo en stor Deel af den svenske Hær, som bekendt, lønnes paa en anden Maade end vor, nemlig ved Jord og Naturalpræstationer, som jeg formoder ikke ere optagne i Budgettet. Jeg vil altsaa minde det ærede Medlem om, at han skulder en Forklaring om disse 4 Millioner. 4 Millioner kan være for Meget, og det kan være for Lidet; det kommer an paa, hvad man forlanger at faae for dem. Jeg troer, at man maa forlange et Forfar, hvortil

den offentlige Mening har Tillid, og som man troer under almindelige Forhold virkelig kan udrette Noget til Statens Betryggelse. Hvis det ærede Medlem kan paavise en Vej, hvorved dette kan opnaaes for 4 Millioner, saa vil jeg takke ham og med største Glæde være med dertil, men, behøves der Mere, vil jeg bevilge det. Jeg vil altsaa, som sagt, minde det ærede Medlem om, at han skulder en Forklaring over dette Tal.

Jeg skal endelig gjøre den høitærede Kultusminister opmærksom paa, at der i hans Budget „V. C. det kongelige Theater“ under Post 1 findes en Anmærkning, som vistnok enten bør gaae ud eller i ethvert Fald rettes. Der siges for det Første, at den til Lønninger for Theatrets Personale bevilgede Sum skal nedsættes med $\frac{2}{3}$ af hver vacant bleven Lønningssum. Dette er en Forandring i, hvad der fandtes i det oprindelige Finantslovsforslag, idet der der kun stod $\frac{1}{3}$. Nu er der hderligere tilføjet: „Bød Theatret og Capellet kan i Aarets Løb ingen ny fast Ansættelse finde Steb“. Det forekommer mig, at denne Tilføielse er saameget mindre nødvendig, naar $\frac{1}{3}$ i den foregaaende Anmærkning er forandret til $\frac{2}{3}$, idet det vil blive overordentlig Ubetydeligt, hvad der vil blive ledigt til Lønning af nye Ansatte; men jeg troer dernæst, at der er Personer, som have faaet Tilfagn om fast Ansættelse, og hvis Ret krænktes ved denne Anmærkning. Skal den altsaa blive staaende, maa den dog i hvert Fald have en Tilføielse om, at ingen tidligere erhvervet Ret maa krænktes ved den; jeg troer, at Anmærkningen gjerne kunde gaae ud.

Formanden: Hvad den ærede sidste Taler hittede i Begyndelsen af sit Foredrag, giver mig dog Anledning til at gjøre opmærksom paa, at Forretningsordenen udtrykkelig hjemler, at ved 1ste Behandling kunne Forslag til Forandringer indledes og kortelig forhandles.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Den Anmærkning, som den ærede sidste Taler gjorde opmærksom paa, kunde jeg ogsaa for mit Vedkommende gjerne ønske udslettet; men, naar han fremhævede, at den vilde krænte Nogens Ret, saa troer jeg